

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Directorivm Inqvisitorvm F. Nicolai Eymerici Ordinis
Prædicatorum**

Nicolaus <Eymericus>

Venetiis, 1607

Dulcini & Gherardi haereses.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13589

duo mali hæresiarchæ scilicet Geraldus^b Segarelli, Parmensis, & Dulcinus^c Nouariensis, qui iotam terram illâ suis infra positis erroribus impletos, congregationem quâdam fecerunt, quâ Apôstolos vocauerunt, qui sub nullius obedientia viuebant, sed tantû ī esse subieccō folt Deo, & nulli homini, & vitam sequi Apôstolorum singulariter afferebant.

3 Isti publice mendicabant: Christi Apôstolos se vocabant: in plateis & vicis ea, quæ sibi apponabantur, publice manducabant: pænitentiam p̄ vicos & plateas prædicabant cum matello albo ad collum per modum pallij eleuato, & tunica alba ac longis crinibus: aliquando vtendo ad pedes soleis, aliquando nudis pedib. incedebant, & a communī conuersatione fidelium vita & mortibus dissidentes, singularem se vitâ ducerent Apôstolicam simulabant, virus hæresum seminabat, ac plures & quāplures inficiebant: post modū vero corum vita & status per dominum Honoriū IV. condemnata sunt per suas patentes litteras infra positas. Tandem post quadraginta fere annos quibus corum error in Lombardia in ualuit, dicitus Geraldus a per t̄ p̄sopatorm Parmensem, & Inquisitorem fratrem Manfredum ordinis Prædicatorum tempore Bonifacij VIII. fuit ut hæresiarcha publice condemnatus, & etiā cōcrematus xxvij. die Mensis Iulij, anno Domini MCCC. Et post annos octo ipse Dulcinus tanquam hæresiarcha, & Margarita tanquam hærica eius consors in scelere & errore fuerunt publice membratim dilaniati, & postmodum cōcremati: & finaliter pro maiori parte cum magna diligentia p̄fatorū illarum partium, & Inquisitorum hæreticæ prauitatis ordinis Prædicatorum ipsorum secta Pseudoapostolorū fuit ab illis finibus extirpata, etiam cōgrégato exercitu magno Crucis lignaculo insignito, & collata per dominum Clementem V. indulgentia generali.

3 Hæres autem & errores ipsorum Geraldus & Dulcini hæresiarcharum, & eorum sequaciū Pseudoapostolorum, isti sunt.

Dulcini & Geraldii hæreses.

Primus error est: q̄ tota auctoritas a domino Iesu Christo tradita & collata Ecclesia Romana est omnino euacuata, iam dudum cœlauit, propter malitiam prælatorum: & q̄ Ecclesia Romana quam tenet Papa, & Cardinales, & clericos, & reliquias, non est Ecclesia Dei, sed reprobata Ecclesia, quæ perseverat hodie sine fructu.

Secundus error: q̄ Romana Ecclesia est illa meretrix, quæ a fide Christi apostatauit, de qua letib[us] Ioannes in Apocalypsi.

Tertius error: quod tota illa potestas spiritua lis, quam Christus dedit Ecclesiæ ab initio, est translatâ in sectam illorū, qui dicuntur Apôstoli seu de ordine Apôstolorum: quâ sectam vocant congregationē spiritualem, a Deo missam & electam in istis dieb. nouissimis; & ipsi, & nulli alijs (ut dicunt) habent potestatem, quam habuit beatus Petrus Apôstolus.

A Quartus error: q̄ Geraldus Segarelli de Patma prædictus, qui fuit & principiū huius sectæ & auctor, fuit noua planta, pullulans in radice fidei: in qua Deus cepit reducere Ecclesiam suam ad conuersationem, & perfectionem, & vitam & statum, & paupertatem Ecclesiæ primitiæ, in illo statu, in quo Christus commisit Ecclesiam beato Petro Apôstolo.

Quintus error: quod ipsi soli, qui dicuntur Apôstoli de prædicta secta seu cōgregatione: sunt Ecclesia Óci, & sunt in illa perfectione, in qua fuerunt primi Apôstoli Christi: & ideo non tenent alicui homini obedire, nec summo Pontifici, nec alicui: quia eorum regula, quæ fuit a Christo immediate, libera est, & † perfectissima etissimum v

vita.

Sextus error, quod nec Papa, nec quislibet alius, potest eis præcipere, quod deferant statum illū, seu vitam tantę perfectionis, nec etiam potest eos excommunicare.

Septimus error est: q̄ de quolibet statu & ordine potest quilibet licite transire ad eorum vitam, & statum, seu ordinem, siue sit religiosus siue secularis: ita quod vir sine consensu uxoris, & vxor sine consensu nisi potest relinquere statum matrimonij, & aduolare ad ordinem ipsorum; & quod nullus prælatus Ecclesiæ Romanæ potest separare matrimonium sed ipsi possunt.

Octauus error, quod nullus de vita, seu statu, vel ordine ipsorum potest licite intrare alium ordinem, seu regulam sine peccato mortali; nec potest se supponere obedientię hominis cuiuscunque: quia hoc esset descendere a vita perfectissima ad minus perfectam.

Nonus error est: q̄ nullus potest saluari nec intrare regnum cœlorum, nisi sit de statu seu ordine ipsorum; quia extra statum, seu ordinem illum deinceps nullus saluabitur.

Decimus error: quod omnes qui perseguuntur eos, peccant mortaliter, & sunt in statu damnationis et perditionis.

Vndeclimus error: quod nullus Papa Romana Ecclesiæ potest aliquem absoluere a peccatis, nisi esset ita sanctus, sicut fuit beatus Petrus Apôstolus uiuendo in omnimoda paupertate sine proprio, & in humilitate, non faciendo guerras, nec aliquem persequendo, sed permittendo uiuere quemlibet in sua libertate.

Duodecimus error est, quod omnes prælati Romana Ecclesiæ tam maiores, quam minores a tempore sancti Siluestri, postquam declinaverunt a modo uiuendi priorum sanctorum, sunt prævaricatores, & seductores, excepto fratre Petro de Marone, qui fuit Papa Calixtinus appellatus †.

Tertiusdecimus error est, quod omnes ordinis religiosorum, et sacerdotum, diaconorum, et subdiaconorum, & prælatorum sunt ad fiduci cætholice detimentum.

Quartus decimus: quod laici non tenentur, nec debent dare decimas alicui sacerdoti, seu prælato, Romana Ecclesiæ, qui non sit in tanta perfectio ne & in tanta paupertate, in qua fuerunt primi

Apôstoli:

† al. apostolus.

Apostoli. Et ideo dicunt, quod decima non debent dari nisi ipsis, qui dicuntur Apostoli, & sunt pauperes Christi.

Quintuldeimus error est: qd quilibet homo, qualibet mulier, nudi simul possunt licet iacere sine omni peccato, in uno & eodem lecto: & licet tangere mutuo unus alterum in omni parte sui, & osculari se inuicem sine omni peccato, & quod coniungere ventrem suum cum ventre mulieris ad nutrum, si quis stimuletur carnaliter, ut ccesset tentatio, non est peccatum.

Sextusdeimus error est: quod iacere cum muliere & non commisceri carnaliter, magis est, quam resuscitare mortuum.

Decimusseptimus error est: qd perfectior uita est viuere sine voto, quam cum voto.

Decimusectauus error est: qd ecclesia consecrata non plus valet ad orandum Deum, quam stabulum equorum, vel pororum.

Decimusnonus error est: quod ita bene potest Christus adorari in memoribus, sicut in ecclesijs, vel t melius.

Vigesimus error est: quod p nulla causa, nec in aliquo casu debet homo iurare nisi pro articulis fidei, & omnia alia possint celari. Et quantu cumque iurent dicere veritatem coram prelatis seu Inquisitorib, non tenentur defendere verbo, seu voce, sed solum in mente retinere: Et quod in nullo tenentur respondere veritatem, nisi de his, quae verbaliter continetur in articulis fidei seu preceptis & si de alijs requirantur, licet eis sine peccato mortali mentiri, & veritatem sua sectare negare ore, dummodo teneant eam in corde, ad hoc vt etiad potestatem Inquisitoru; sed debet respondere terguerando, colorando, seu palliando quoconque modo possint petrasire. Si tam non possint aliter mortem evadere, tunc in tali casu, aperte debent profiteri, & defendere in omnibus, & per omnia predicanam doctrinam suam, mori in ea patienter, & constanter, & nullatenus aliquos de socijs suis, vel credentibus reuclare.

Propter quod, predictos errores in fide & nonnullos alios in dictis Picudo apostolis adiumentos, ac plurimas etiam, quas faciebant in simplicibus deceptions, & cum mulieribus, quas secum ducebant, inhonestates, eos & eorum ordine in dominus Papa Honorius IIII. condemnauit per litteras suas sequentes.

4. Litterae Honorij IV. quibus condemnatur iacta Pseudo-apostolorum.

Olim felicis recordationis Papa Gregorius X. predecessor noster, in Cœilio Lugdunen. omnes religiones, & ordines Mendicantū, adiumentos post generale Lateranense concilium, qui nullam confirmationem Sedis Apostolicae meruerunt, perpetuae prohibitioni subiecit, &

A quatenus processerant, reuocauit. Verum sicut ad nostri apostolatus auditum, fama querula deferente, peruenit, quidā qui post generale, & ante Lugdunen. prædicta concilia, ubi nomine ordinis Apostolorum, habitum nouæ religionis a. sumperierunt quanquam nullam aliquando confirmationem Sedis Apostolicae meruissent, prohibitionis ac reuocationis prædictæ, temerarii presumptores eundem habitum, seu ei consimilem sub eodem nomine vñque hodie deferentes, quæ plures etiam alij, assūmpto post dictum Lugdunen. Concilium, huiuscmodi habitu, per diuersas mundi partes mendicando discurrere non ventur, facientes ea, quæ non cōdecēnt, in anima sumi stārum periculum, & graue scandalum plurimorum; præsertim cum nonnulli, prauitatis reuca virtio laborantes, sub huiusmodi habitu sint inuenti.

Nos igitur volentes, talium prævaricatorum insolentem audaciam refranari, & prædicant, non tam religionem, quam pernitosam lectionem penitus aboliri, & forte fidelium similes, falsa sanctitatis eorum imagine seducantur, vniuersitatē vestra per Apostolica scripta mandamus, quatenus quoconque de prædictis in vestris ciuitatibus, & diœcesis inueniri contingerit, eos ad deponendum huiusmodi habitum, monitione præmissa per censuram ecclesiasticam, appellatione popofita, compellatus, inuentos coldem, vt si religiosam vitam ducere cupint, ad aliqui se transferant de religionibus approbatus. Quod si aliqui eorum censuram prædicant cōtemprent, vos contra ipsos ad ponam carceris, seu alii prout expedire videbitis, procedatis, in uocato ad uersus eos, si opus fuerit, auxilio brachij seu laris.

Caterum, vt prædicti eo facilius a sua insolentia compellantur, quo magis a Christi fideli abici se viderint, & contemni: Volumus nihil minus, quod huiusmodi processum nostrum, in vestrum ciuitatum, & diœcesis terminis, terratis vicibus publicantes, ac facientes per aliquos publicari, eosde populos auctoritate nostra moneratis, & inducatis attenatis, nee aliquem de prædictis præfaturum habitum deferentibus, recipere præsumant in hospitio, vel eis aliquas elemosinas largiantur; ne ad deferendum habitum illum, seu ei consimilem, impeditant consilium, auxilium, vel fauorem. Datum Roma apud sanctam Sabinam, v. Idus Martij, Pontificatus nostri anno primo. Sub anno Dominicæ incarnationis M CCLXXXV.

Ad instar ergo Domini Honorij IIII. Nicolaus Papa VI. uniuersis ecclesiis prelatis, consimiles litteras destinauit, sub anno Domini MCCXC. Pontificatus sui anno III.

COMMENT. XXXVII.

Recensuit haecenus errores in Hispania condemnatos, nunc de illis qui in Italia recessi